

HASÁRNAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Faln” Magyar Gazda és Földművelésügyi Szövetség.)
Telefon: 11-45-42.
Postafeliratok nélküli csekk száma: 25.153.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által kiadott kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4 féltévre 2, negyedévre 1 P.
Külföldre: egész évre 8, féltévre 4, negyedévre 2 P

Szesdöntő esztendő lesz

valóban az 1942. esztendő. Nemcsak Európa és vele az egész világ jövője fog eldőlni az évben, mert a küzelem most nem csupán a frontokon és halálhozó fegyverekkel szembeálló óriási hadseregek között folyik. Eszméik és rendszerek, világát formáló gondolatok, úgynevezett világnézetek harcolnak egymással. Az egyik oldalon az önzés, a féktelen hatalomvágy áll, amely évszázadok alatt kiformalta az első világháború előtti világ társadalmi és gazdasági rendszerét. Az úgynevezett nyugati kultúra és civilizáció, amely szerette magát „keresztény”-nek nevezni, a kereszt helyébe odaszerpeszte az aranybort és a „szahadság, testvériség, egyenlőség” jelszavának hirdetése mellett eliskáosztotta a krisztusi lényeket: az igazi felebarátit szeretet.

Igy született meg a farizsekkodó világnézeti demagógiát, kapitalizmusvilágnézeti, amely kitermelte a szocializmuselmélet-kommunista pártokat is. Egészén magától értetődő tehát, hogy a mostani mérkőzésben is szövetségesként áll egymás mellett az angol-amerikai plutokrácia és a kommunista Szovjetlet, a nemzetközi tőke és a nemzetközi szocializmus. A másik oldalon a keresztény életigazságokat megvalósítani törekvő, egymás jogait tisztelőtársadalmi nemzetek állanak soraközül fel, — köztük természetesen Magyarország is. A világháborúból egyébként csak a héke éveiben is egymást kiegészítő és önkéntelenül is erősítő irányzatoknak lehet hasznát a nemzetközi tőke pompásan keres a hadiszállításokon, majd pedig a szétrombolt világ újjáépítésén, a kommunizmus céljait tekintő osztályharcos mozgalom pedig kiváló propaganda-anyagot remél a nagy zűrzavarból, az emberiség általános testi és lelki egyengüléséből. Magyarország — amelyvel előbb a eszd széleire sodort a liberális-kapitalista világnézeti, az ország gazdasági erőt idegenek kezére játsza, majd pedig Trianonban megcsönkített, míg a kommunizmus véres terrorjával a még megmaradt értékek szétrombolására törekedett.

kizárólag a nemzeti államok győzelmétől várhatja felépítését!

Magyarország jövőjére

azonban nemcsak a külpolitikai állásfoglalás bír döntő jelentőséggel. Itthon, megkövetelt határainkon belül, legalább ugyanolyan fontosságot teendők vannak megoldásra. Meg kell értenie mindenkinek, hogy mit hozgat a Németország és Itáliát a nemzeti szocializmussal és a fasiszmissal áll, vagy bukk.

Magyarország sorsa is attól függ, hogy sikerül-e és mennyire megvalósítania Szent István eszméit.

amelyeket Széchenyi István lejtett ki kora és korunk viszonyainak

megfelel részletességgel és amely „Szege di Gondolat” név alatt az Európát újjáformáló keresztény lényegét is teszi. Attól függ, hogy sikerül-e annyira keresztényen, kulturáltan és egységessé tenni a magyart, mint amilyenek Szent István megálmodta, Széchenyi István kívánta és a Szege di Gondolat apostolai nevelni akarják.

Az 1942. esztendő

tehát különösen nagy feladatok megoldását követeli a magyarságtól, azaz, — mivel a földművelő

lakosság a népességnek több mint felét teszi, — a falu népetől. Szent István országának ebben a világnézeti értelemben el kell mélyítenie a vallásos hitet. „Ha Isten velünk, ki ellenünk” — mondotta Szent István, amikor orgyilkos lopakodott ágyához és a mélyeségek hit megmentette őt. Most, amikor keletről a polibliking és katonailag meg szervezett orgyilkos-állam, a Szovjet tört a keresztény Európa ellen, csak Szent István hité menthet meg minket.

A buzdión hívót magyar népek

mindig egységessé kell lennie. Összefatással, szövetkezéssel kell a magyarság szellemi és gazdasági erőt megszokozozni. Fokozni kell tudásunkat, hogy a magunk és Európa érdekében többet és jobbat tudjunk termelni. Ezt a munkát megkönnyíti a földművelésügyi tárcaunk nagyobb költségvetése és milliárdos beruházási terveit. Rajtuk, a magyar népen áll tehát kizárólag, hogy az 1942. esztendőben sikerül-e az erkölcsei jócimet és az anyagi előfeltekel megcserezni a megújuló Európában ahított méltó helyre...

A Kormányzó Úr újévi üdvözlése

A Kormányzó Úrnak újév napjának délelőtti szerencsekívánatainak kifejezését végezt megjelent József kir. herceg, majd Bárdossy László miniszterelnök a kormány. Széchenyi Bertalan gróf, a felsőház elnöke a felsőház, Tasnády Nagy András, a képviselőház elnöke a képviselőház, vitéz Bortha Károly vezér ezredes, honvédelmi miniszter és vitéz Szombathelyi Ferenc vezér ezredes, a vezérek főnöke a honvédség szerencsekívánatait tonmácsolták.

Déli 12 órakor a Kormányzó Úr Angelo Rotta pápai meueist fogadta, aki a diplomáciai testület szerencsekívánatait juttatta kifejezésre, majd Karaffa János főpolgármester vezetésével a szekesfőváros küldöttsége, Luka-

chich Géza báró ny. altábornagy és Kratochvíl Károly ny. altábornagy, a Mária Terézia-rend nevében, vitéz Helldorfn Antal ny. tüzérségi tábornok a Vitézi Rend nevében, Vitéz Géza, a Káris elnöke és tőgyl Rovasz László, református püspök, Tasnády Nagy András egyházmegyei gondnok és Szabó Imre esperes, a református egyház nevében tisztelettel Öfömlétöszaga előtt.

Thieckly Sándor, kárpátaljai főtanácsos az újév alkalmából Kárpátalja népe nevében a következő távirati üzenete a Kormányzó Úrhoz:

„Fömlétöszag és Fömlétöszag Asszony életére és egészségére, valamint Fömlétöszag további országának, hazánk teljes felépítésére folytatófogás eredményeire és sikereire a kárpátaljai tanácsosok és véleményük bizottság, úgyisintén egész Kárpátalja büszgére népe az újév alkalmából Isten bőséges áldását és jócimet kéri.”

Igen nagy számban érkeztek táviratok. Siörgyöztek eddig: a bolgár király, a német birodalmi kancellár, a finn és szlovák külügyi elnöke, a Souverain Máltai Lovagrend nagymestere, továbbá fejelelmi személyiségek és külföldi követek. Fömgösen érkeztek táviratok és üdvözlő feliratok az ország minden részéből és a társadalom minden rétegéből, állami méltóságoktól, törvényhatóságoktól, testületektől, magánosoktól, földművesektől, munkásoktól.

Ribbentrop németbirodalmi külügy-miniszter Magyarországon

A Magyar Távirati Iroda jelentette, hogy

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója és a magyar királyi kormány meghívására Ribbentrop Joachim német birodalmi külügyminiszter január 5-én este több napos látogatásra Berlinből Magyarországra utazott.

A M. T. I. későbbi jelentése szerint:

Ribbentrop Joachim német külügyminiszter a Kormányzó Úr Öfömlétöszaga vendégeként vidéken tartózkodik és esütörtökön érkezik Budapestre.

Január 8-án, ahogy a rádió is hírül adta, a magyar országgyűlés két Hazának tagjai fogadták a magas vendéget az Országház kupolacsarnokában. A látogatásról bővebb tudósítást lapunk leközlelebbi számában közölünk.

Ribbentrop Joachim németbirodalmi külügyminiszter ösrégi német földműves családból származik.

Ösei már a XII. századtól szá-

szól több világnézeti. Az előző világháborúban meg is sebesült és mint írták, a vaskereszt I. és II. osztályával tüntették ki.

Hitler Adolfnak kezdetül fogva híve: ő kizövelette Hitler Adolf és Papen akkori kancellár találkozásánál 1933 elején a nagy része volt abban, hogy a megbélezés eredményesen végződött. Sok fontos megbízást után a birodalmi külügyminisztérium élére 1938 február 4-én került.

Névet minden jó magyar ember ismeri és áldja. Biró volt Ciano gróf olasz külügyminiszterrel együtt mindkét bécsi döntésnél, amikor első ízben a Felvidék, másodsorban pedig Erdély északi része került vissza az ősi hazához.

Az Országos Nép- és Családvédelmi Alap megkezdi a házodási kölcsönök folyósítását

Ezer pengőig terjedő kamatmentes kölcsönöket folyósítanak — Ha a házasságból 4 gyermek születik, törlik a kölcsönt

A Budapesti Közlöny január 1-i száma közli az 1190/1941. B. M. sz. rendeletet a házodási kölcsönről. Ezt a rendeletet az á. n. sz.

A rendelet kimondja, hogy 1942 január 1-től kezdve házodási kölcsönök iránti kérelmeket lehet előterjesztani. A kérvényezést az Országos Nép- és Családvédelmi Alap részesíti kölcsönben. A családalapításhoz szükséges hitörök és felszerelés tárgyak beszerzése, illetve a család önálló megélhetésének megvalósítása házodási kölcsönben részesítésként azok a gyűmölcsök és nemhíjában, valamint átrókrőlök betegségekben nem szenvedő házastulók, akik erkölcsi és nemzeti szempontból kifogás alól nem esnek és a 32. életévüket még nem haladták meg. Ilyen kölcsönben csak azok részesíthetők, akiknek együttes vagyonosa 200 1941. B. M. sz. rendelet 13. pontjában meghatározott mértékét nem haladja meg és együttes havai jövedelmük 300 pengőn alul marad. Előnyben részesülnek a mezőgazdasági népességhez tartozó házastulók, valamint azok, akik sokgyermekes családból származnak.

A házodási kölcsön iránti kérelmet a törvényhatóság első tisztviselőjéhez (megyei városokban a polgármesterhez) címezte a válogatás lakóhelye szerint illetékes községi előjáróságnál, városoknál a polgármesternél kell benyújtani. A kérvényben meg kell jelölni a kért kölcsön összegét; fel kell sorolni azokat a szükségleteket, amelyek a házastulók önerőükből beszerezni nem képesek, amely reiből a kölcsönt kérik. Fel kell tüntetni a kérelmezők foglalkozását, meg kell indokolni röviden a kérelmet és meg kell jelölni azt a helyiséget, ahol a házasság megkötése után telepedni szándékoznak; végül ha kell, írt a kérvénybe a házasságkötés tervezett időpontját. A kérvényhez csatolni kell a házastulók születési anyakönyvi kivonatát (vagy az „Értesítési”-t); nyilatkozatot arról, hogy a fajtvelmi törvény 9. szakasza

fajtvelmi és házasságügyi törvényben biztosított felhaltalma, az alapján adta ki a belügyminiszter.

engedélyezett házodási kölcsönt csak a házasság megkötése után lehet folyósítani. A házasság megkötését házassági anyakönyvi kivonattal („Értesítés”-sel) kell igazolni. A kölcsön törlesztéséért a házastársakat egyetemleges felelősségre terheli. A kölcsön k a ma a t e t e s az hávonként az eredeti kölcsönösszeg egy százalékát kitéve összeggel kell törlesztetni. Kérni lehet azt, hogy a törlesztési részleteket hosszabb időközönként (3 havonként, félévenként, éventé) egy összegben tizethessék. A házasság megszűnése után minden gyermek születése után egy évig szünetel a törlesztés.

Az első gyermek után el kell engedni az eredeti kölcsönösszeg 10 százalékát, a második gyermek után az eredeti kölcsönösszeg további 20 százalékát, a harmadik gyermek után az eredeti kölcsönösszeg 30 százalékát, a negyedik gyermek után pedig az egész kölcsönösszeget.

Az elengedés iránti kérelemhez csatolni kell az újszülött születési anyakönyvi kivonatát (illetve az „Értesítés”-t), második, illetőleg harmadik vagy negyedik gyermeknél pedig az életben lévő gyermekek számat igazoló hatósági bizonyítványt is. A kölcsön visszafizettségéig, illetőleg a tartozás teljes elengedéséig a kölcsönben részesült házastársak lakóhelyén minden megváltozását bejelenteni kötelesek az illetékes alispánnak (polgármesternek).

Csak kivételes indokolt esetben adják készpénzben a kölcsönt. Az

rités formájában a szükséges befektetések és ésszerű tartalékolások után mutatkozó üzleti feleslegékből.

A Hangya Központ évről-évre fokozatosan valósítja meg azt a szövetkezeti elképítést, hogy a szövetkezetekbe tömörült többszerevényi tag minden terménynek és terméknek közvetlen értékesítését a szövetkezeti szervek végezzék.

A Hangya értékesítési tevékenysége már a mezőgazdaság egész területére kiterjed. Fontosabb agra a következők: állatértékesítés; baromfi- és tojásértékesítés; gyűmölcsnyerésértékesítés, zöldség- és főzelékszárítás; tollértékesítés; gyümölcs-, zöldségértékesítés; terményértékesítés; házipari értékesítés.

Ezenfelül az alábbi szövetkezetek — melyek a Hangya alapításai — végezzék értékesítési feladatokat: Mezőtermelők és Értékesítők Hangya Szövetkezet; Magyar Lóttvádkivitel Szövetkezet a Hangya Kötélekért; Gyümölcstermelők Országos Házassági és Értékesítési Szövetkezet; Dunavédelmi Osztárbarkárművesztők Szövetkezet; Kárpátaljai Almatermelők és Értékesítők Szövetkezet; Magyar Fűszeripariak Értékesítő Központja Szövetkezet; Magyar Állat- és Állattartási Kivitel Szövetkezet; Lőerítés Szövetkezet; Kárpátaljai Állattenyésztők Értékesítő Szövetkezet.

A felsorolt ágakban 1940. év folyamán összesen 91.858.458 pengő volt a forgalom.

A fűh (külföldi és helyi) értékesítési adatok az 1940. évről 110.763 drb sertés, 35.176 drb marha, 4909 drb ló, 18.190 drb birka, 63.600 kg zsirszalonna (belföldi), 431 vagón paprika, 7508.871 kg baromfi, 134.979 kg lótvad, 100,6 vagón káma (szarvát), 13 vagón bor-malm, 55.539 kg szálmali, 3867 drb nyersbőr, 60.538.886 drb tojás, 567.300 kg toll, 6.138.011 kg gyümölcs, 2682 vagón termény (bizonytányos szövetkezetek), 1357 vagón termény (Központ), 107.900 kg kenyér, 602 vagón zöldség és főzelék (szarvát), 17,1 vagón méz.

A Hangya Központ és tag-szövetkezetek értékesítő tevékenységének nagyfontosságú közérdekű haszna mutatkozik abban is, hogy a szövetkezeti értékesítés megfelelő számtani keresztény szakembert nevel és foglalkoztat.

A miskolci gazdakamara olyértelmu feltevesztésnek fordult a kormányzathoz, hogy a mezőgazdasági eszedek részére — akik az esztendő 365 napjából időjárás viszonyokra tekintet nélkül 365 napon át hánal 2—3 órával az eszedek szerint este 8—10 óráig dolgoznak, a közzétártai miniszter 310.500/1941. II. sz. pótrendeletnek és illetve a fenylogos szükségletnek megfelelően —, 500 kg fejadag legyen megállapítva, így biztosítandó lenne az eszedi munkateljesítmény, tehát a termelés zavartalanúsága. A Kamara előterjesztésében azt is kifejezésre juttatta, hogy a kenyérgazdálkodás fejadag fenti módon való megállapítása esetl a szövetkezeteknél sem lesznek fenakadások.

A Hangya értékesítési tevékenysége 1940-ben közel 92 millió pengő forgalmat bonyolított le

A szövetkezeti értékesítés elősegíti a minőségi termelést és a többtermelést

A termelési és fogyasztási üzletágak mellett a Hangya Központhnak nem kevésbé fontos hivatása: a szövetkezeti értékesítés.

Ezek az üzletágak szervesen kapcsolódnak egymáshoz, amit az is mutat, hogy a termelői foglalkoztatottsága növekszik, ha termelékenységük szövetkezeti értékesítésre lehetőségre válik.

A szövetkezeti értékesítés útján a szövetkezeti tagok terményeiket és állataikat közvetlenül juthatnak el a fogyasztóhoz, vagyis a közvetítői spekuláció nem károsíthatja egyiküket sem.

Az exportpiacon is a közvetítői kikapcsolásával tudja így a gazda mezőgazdasági termékeit értékesíteni.

Az igazi szövetkezeti szemléletül meg a vidéki „Hangya” szövetkezetek mellett működő szövetkezeti értékesítő csoportokban, mert ezek lehetővé teszik, hogy a gazdák saját ellenőrző-

sük mellett vegyenek részt az értékesítés közös lebonyolításában.

Megállapíthatjuk, hogy

a szervezeti értékesítés kiépítése a mezőgazdasági termelés minőségének fokozatos javulására vezet,

mert a mezőgazdaság minden ága csak akkor gazdaságos, ha a termelői nehézség nélkül, jól értékesítheti munkájának eredményét.

A szövetkezeti értékesítés olyan fogalom, mely egészen mást és sokkal többet jelent, mint amit a szó közönséges értelemben értékesítésnek neveznek.

A szövetkezeti értékesítés ugyanis nemcsak a jó értékesítést előzoza, hanem a jó értékesítés előfeltételeinek megteremtését is,

azaz nemcsak összegyűjti, változtatja, feldolgozza, törli és a fo-

gyszaktohoz juttatja az árut, hanem jeltöré gondoskodik arról is, hogy az áru minőségileg is megfelelő legyen.

A minőségi termelésre szükség van a jobb ár és biztos piac elnyerése céljából.

A Hangya tehát áldozatokat hoz a minőségi termelés érdekében, melynek előmozdítását végezt.

1. felvilágosítja és oktatja a termelőket, 2. megteremteli számukra az anyagi előfeltételeket (pld. hízalási előleget), 3. mind több és több olyan létepl, üzemet, berendezést, kényelmi, mely egyrészt a piacra kerülő termékek minőségének fokozását, emelést, másrészt a fogyasztókkal való közvetlen kapcsolatát révén a legelőnyösebb értékesítést biztosítja.

Vagyis a Hangya a minőségi termelés előmozdításával kezdi el az értékesítési szolgálatot.

A szövetkezeti értékesítés gondoskodása ugyanakkor azonban a többtermelés is elősegíti, mert a jó értékesítési lehetőség nyomán a termelési kedv is növekszik.

Mindezek mellett a Hangya jelentős összegeket juttat vissza a termelőeknek értékesítési visszatér-

Van-e községedben a Falu-Gazdászövetségnek fiókja?

Ha nincs: ALAKÍTSD MEG GAZDATÁRSÁIDDAL!

Ha van: VÉGYRÉSzt ÖSSZEJÖVETELEIN!

GAZDATUDOMÁNY

Az állattenyésztés jövledelemzőségeinek röfletese

Az állattenyésztés jövledelemzőségeinek föfölete az állattenyésztés megfölelő takarmánnyal ötecsök öket.

Különösen kistenyésztőinknél általános az a hiba, hogy állataikat nem látják el kellő mennyiségű és öleső takarmánnyal, különösen nem jómínőségű szilaktarománnyal. Vannak közök, ez elsősorban a tisztított kiskiszgafő, hol a szántóföldi területek alig 5–10%-át foglalja el a szilaktarománnyal, szemben az átlagos 20%-os helyes aránnyal.

A legtöbb kiskiszgafa szántóföldjéről elvonni a szilaktarománnyal termeléséhez szükséges területet amint, mert fél, hogy így kevesebb eladható gabonája lesz. Pedig ez tévedés! Hol sok az állat, ott bőségesen trágyázott földedek sokkal jobb a termés. Így a szilaktarománnyal termelésre elvonni is részben a területet, hol kevés kiterítődő a gazdát a többi %-résnek nagyobb termelőkészsége. Végeredményben a kisebb területre szorított piaci növények a magasabb átlagtermésként folytán legalább annyi piaci termékkel szolgáltathatnak, mint a szilaktarománnyal előbbi földjein elvontott s emellett állataikat ölesőbb, természetserűben és egészségesebben tarthatjuk.

Hogy állataink takarmányozása öleső legyen, ennek érdekében minden gazdánkat azokat a takarmányokat kell természetnie, amelyek szilaktarománnyal előbbi földjein elvontott s emellett állataikat ölesőbb, természetserűben és egészségesebben tarthatjuk.

Hogy állataink takarmányozása öleső legyen, ennek érdekében minden gazdánkat azokat a takarmányokat kell természetnie, amelyek szilaktarománnyal előbbi földjein elvontott s emellett állataikat ölesőbb, természetserűben és egészségesebben tarthatjuk.

Hogy állataink takarmányozása öleső legyen, ennek érdekében minden gazdánkat azokat a takarmányokat kell természetnie, amelyek szilaktarománnyal előbbi földjein elvontott s emellett állataikat ölesőbb, természetserűben és egészségesebben tarthatjuk.

A pillangósok száma mellett ölesőv teszi az állattartás a takarmányra vagy a szilaktarománnyal, kapálható, a teljes esővel megjelenésük lekaszál és így besenyavított, a n. silo-családdal. Különösen az utóbbinak természetserűre kellene gazdánkat nagy szilht helyezni, mert a megkapált családdal öleső nagy árán, még száraz években is jó termés ad és besenyavítva állataink nagyon szivesen fogyasztják.

Mint hogy egy téhen évente 20–30 mázsa szénával, és 30–40 mázsa

rénával, illetve az többi helyett 30–40 mázsa silo-családdal jól táplálható, 1 kat hold föld megtermi a szénát, 5/4 kat hold pedig biztosan megadja a répit vagy silo-családdal, ki kiderül, hogy 1/4 szilaktarománnyal csak annak a tehénnek jó táplálkozására, mely így tejfel ellátja a nagyobb családát és amely után nyert trágyával biztosíthatjuk 4 kat, hold földnek bő terméshozamát.

A kukorica vizartalma

A kukorica tápláléértéke természetesen függ attól, hogy mennyi a nedvességtartalma. A kukoricaszemek nedvességtartalma sokkal lassan vesztik. Ezért nem szokás öket törés után azonnal lemorzsolni és felhasználni és csak februárban kezdjük a morzsolást.

Törés idején, tehát októberben 25–30% va szemek vizartalma aszerint, hogy csapadékos vagy száraz volt-e az októberi időjárás. A nedvességtartalom azután csökken, így novemberben 24, decemberben 22, januárban 21, februárban 20, márciusban 18, áprilisban 17, májusban 15%.

Így megértjük, hogy a takarmánypiacon miért van olyan lenyeges árkülöbözete az „új” és az „ö”-tengernek.

A vetés hibái

A vetőgáton gondos rostálással, trózféssel meg kell tisztítani, mert „aki gazt vet, gazt arat”.

A gyenge kielőcsök oka a rossz csiraközökéség. Különösen a kőön erő, tehát a nem mindig tökéletesen beőő kukoricafajtáknál talákozunk rossz keleséssel, mert a kelesben nem érett kukoricamagvak sok a víz, miőt így vastag rétegen felmelegedve megpenészesedik, télen pedig meghalga. A megfagyott magban élel a csira.

Súlyos hibát követ el, ki erősen kiskirázott és csirákról megfosztott burgonyavetőgumót ültet. Ilyen burgonya után jó termésre ne számítunk. Hiba az is, ha két-három apró vetőgumót ültetünk egy fészékbe, így jókijójságnysággal vagy még nagyobb gumó helyett. Az apró gumók rendszeren beteg fészékek ülő kerülnek elő, tehát szaporították a burgonyabetétegekét.

Általában korai vetésre kell törekedniük — különösen a zabon, felelőnk. Az öszökien azért, hogy jól megcsodóval megkelesse nek be a telbe. A vizártaiknál pedig azért, hogy megcsodóval megkelesse nek, akkor, mikor heill a nyári, szárazabb időjárás. De azért nem helves a túlkorai vetés se. A túlkorai vetett ösi árpa és rozs hűjén meg a telbe és vastag rétegen felmelegedik. A túlkorai búzavetésben nagy vesz a legyár. A még fagyos földbe vetett borsóbol sok szem elrohad s így vetőkín hiányos, ritka marad. Kukoricát se vessünk a földbe, ha nem kellőképp felmelegedett a talaj, mert nem érleltesük a vetést miután időző öszel ne vessünk hantos, íreagos földrészekre.

Zelenski „MÁTÁS”-ZUZÓ

LEGMODERNEBB EGYETEMES ÖRLÖ, SZÁRTÉPÖ- ÉS SILÓTÖLTŐ GÉPEK Üzemküzben eszerűenke a szilaktarománnyal és metszőkő eszekkel. Alacsony fordulatszám EGYÉB GYÁRTMANYAINK: Teherautóköcsök, kombináltkerekű „Zelenski” lovas-, lakókocsik, öntözökcsök, golyós-csapagyas Jullán” acélokerek, tengelyek, hegesztett szerkezetek, tűzfő-csöndtárgyakok, legföltalattalok.

Gróf Zelenski Róbert Gépgyár Kft. Pestszentlőrinc, Mikszáth-ö. 18. Telefon: 112-212, 347-366

földbe és tavasszal ne Kenjük a magot sáros, fagyos talajba.

Ha a vetőmag nagyon sekélyen kerül a földbe vagy éppen a talaj föléretnél marad (ami szört vételeml gyököri telenség), megkér a magot különböző száraz időjárás mellett — nem kap esirázásához elegendő nedvességet s így ki se kel. A talaj felszínén levő magot elviszik a madarak, a rigeások. Ha pedig — esős időben — az ilyen magok ki is esőnyak, a reo rigeások száraz időben elpusztul a kis palánta. A fűszágon melyre került mag viszont levegőhianyban pusztul el, mert nem tudja a föltötte levő vastag talajréteget áttörni vagy már elgyomulva, esőnyevésben kerül felismerre. Ezért vessünk keletre, amikor a kellő mélységet be lehet tartani. Minél kisebb a mag, minél kötébbre a talaj és minél nedvesebb az időjárás, annál keszebben kell vetni, míg a laza homokba és száraz talajba valamelyik melyébre kell a magot helyezni.

A román mezőgazdaság belterjeségének akadályai

A román Mezőgazdasági Kutatóintézet egy vezetője, Corneliu-on professor, az agrártermelés fokozásának kérdésével foglalkozva, érdekes megállapításokat tesz: *Románia mezőgazdasági más országokéhoz összehasonlítva a legrosszabb állatállományban van. Ezért szemben az árszállakóságban fűszéggel van, ami érvét-érvökézik. A munkaerő öleső, a földművelő társadalmat ellátás nem kielegítő és mégis költséges a gazdálkodás. Ennek a visszasszágnak külföldiek okai vannak. Elsősorban is a föld igen öleső és rendkívül könnyen eladható. Kevés országban annyira értékelnek és olyan mértékben árúik a föld, mint Romániában. A keleti területeken 1930–1934-ben egy hektár (1.377 hold) föld nem ér többet, mint két pengő, a középmezőgazdaságban pedig nemrég meglepetésként paraszti szög, mind a nagybirtokosság bántalmak könnyen adta el birtokát. Már egyedül ennek a lehetőségnek megakadályozásával szorosban röghöz lesz kötvé az új paraszti nemzedék, s ezzel megrögtönt az öleső mezőgazdaság belterjesítéséle irányában — állapítja meg Corneliu.*

Penti övezetben különböző rannat a költői parasztiaték (Erdély) öriási jelentőségre az agrártermékek fokozása szempontjából.

A mezőgazdaságban a viszonyok hosszú időre való állandósága sokkal inkább előfeltételek a teljesítmény növelésének, mint más foglalkozási ágakban.

Ez nem is szorol bővebb magyarázatra, ha arra az összehasonlításra tudunk egy időtartamra gondolni, ami itta a belterjesítés teltebb viszonyok, rendszabályok megvalósításához szükséges. (GdP 1941 november).

Kölcson és kedvezményesárú tavaszi árpa- és zabvetőmag kiosztás

A termelés folytonosságának biztosítása érdekében a megfölelő mennyiségű vetőmagmal nem rendelkező gazdák 1942. évi tavaszi zab és árpa vetőmagra förtőné ellátására — minőségű akélekon kívül — Kölcson és kedvezményes árú vetőmag kiosztására kíván megdösködni a földművelésügyi miniszter.

Kölcson vetőmagot csak olyan 20 (húsz) kat holdnál nem nagyobb szántóföld területtel rendelkező gazdák kaphatnak, akik a vetőmagot saját erőkükből nem tudják beszerzeni és a vetőmag hiánya miatt földjeiket nem tudják bevetni.

A kölcsoni vetőmagot pénzügyi garancia nélkül a különösen megcsodóval gazdák úgy a zabnal, mint az árpánál 1942. évi szeptember hó 1-ig kötelesek megfizetni. Akik a vetőmag árát ezigdig nem fizetik le, úgy azoktól közdök módjára fog behajtani a vétélár.

Azok a gazdák, akik anyagi erővel rendelkeznek, de a vetőmagot nem tudják beszerzeni, kedvezményes árú kiskiszgafővetőmagot elsősorban szintén a 20 (húsz) kat holdnál kisebb szántóföld területtel rendelkező gazdák részesülhetnek, ha azonban marad ki vetőmag, úgy részesülhetnek még a 100 kat holdnál nem nagyobb területtel rendelkező gazdák is.

A kedvezményes akélekon az íregek gazdák közcsonkban és öleó kötelesek a vetőmag egyenértékűt a m. kir. gazdasági felügyelőségeknél lefizetni.

A kedvezményes ár zabnál 4 kőnt 26 (huszonhat) pengő, árpánál 21.30 P. (Huszonnyeg pengő 30 ill.ér.)

A vetőmag igényléseket az illetékes gazdasági felügyelőségeknél kell benyújtani. Az igénylésre vonatkozó östmenetle föltételek, a kiosztás östmenetle gazdasági felügyelőségeknél adnak meg.

Munkát keres

Ahull-Torna vm.: Kerekcs Lajos (Alsóköld 12. sz.), 3 gyermekek, 12 évig szolgált. Mészáros Lilla gazdaságban, 1942. év április hó 14-ét mint gazdát esed östmenetle keres. — Bács-Bodrog vm.: Csoma ö. Lajos (Szond) gyöngyösi mezőgazdasági közcsonkolt vezetgő 20 éves, nőien, magyarul, horvátul, nemetül jól beszél. Mezőgazdasági östmenetle keres. — Maró Miklós (Baja, Tanya 470. sz.) 10 éves, nos, 3 gyermeke van, mint lovas, parasztköcsök, vagy földművelő, östmenetle keres. — Bars vm.: Lestár Barna (Erdő) munkaszabó több társával az ország bármely részébe 6–7 hónap östmenetle bármilyen östmenetle keres. — Mibily (Felsőtar) östmenetle keres. — Bors vm.: Udler János (Mátrakeresztes 277. u. d. Huszon) munkaszabó 10–20 évig az 1942-es évre aratási munkát vállal. Östmenetle keres. — Mibily (Felsőtar) östmenetle keres. — Mibily (Felsőtar) östmenetle keres. — Kucskán Károly (Esterházy, Vas vm.) munkaszabó és 120 fősra bántap mezőgazdasági munkát keresnek.

MUNKAT KAP: Felér vm. Dr. Söke Gyula (Polgári Antonia majort) meszár, keres.

A Magyar Föld ügyi számban közölt szövekek közül kiemeljük Schund József dr. egyetemi tanárnak a bírányok rendezéséről. Östmenetle keres. — Döcs vm.: Gyöngyösi serteszhálóval írt cikket. Mintalányozmat küld a Magyar Föld kiadóvatala, Budapest, VII. Ersebet körút 7.

Március 21-29-én lesz az Országos Mezőgazdasági Kiállítás

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kiállításrendező bizottsága elhatározta, hogy

1942-ben az országos mezőgazdasági kiállítását és tenyészállatvásárt a szokásos időpontban, március 21-29, március 30-ig tartatja a húsvétot megelőzően rendezi meg.

Az előkészületek ennek figyelembevételével folynak, a kiállítás irada az ősz kezdete óta teljes felkészültséggel dolgozik. A tenyészállatok csoportjában igen nagy számú bejelentés érkezett; ebben a csoportban a határőrök már január 6-án lejárt, — míg a többi csoportokban a bejelentés határideje február 15.

A multévi kiállítás óta újból árvendésben megőveleketől ország minden gazdája máris nagy érdeklődéssel és várakozással te-

kint az idei kiállítás elé, amely különösen a visszacsúslt területlek gazdái számára igen tanulmányosok tekintendők és mint eddig, előreláthatóan most is igen nagy szolgálatot fog tenni az állattenyésztésnek a legjobb minőségű tenyészállatok központosított forgalmának lebonyolítását, egész mezőgazdaságunknak pedig nagy oktató hatása által.

A kiállításban a tenyészállatok értékesítését jelentős állattartási és különféle egyéb kedvezményekkel fogadják előmozdítani, amelyeknek segítségével az ország legutóbbabb fekvő területei is itt szereshetik a válogatottan kiváló minőségű, nagyüzemi gyártású szerszámokat. Belföldön 50 százelekes, a szomszédos államokban ugyan- csak jelentős utazási kedvezményel is lesznek a kiállítás alkalmával, amely a magyar gazdasági élet egyik legjelentősebb eseményének ízezkedik.

az előfűtéssel azt értjük el, hogy a lang újítást köztudatba megta- lalja és a tűzhelyben levegő is átmelegszik. Ha már parázs van a tűzhelyben, akkor folytatjuk csak a tüzelet vastagabb falval vagy szénrel, Széntüzelesek a szénrel a parázs elé, vagy mellé szűkítjük, hogy az fökéletesen el- zűghessen. Itt melet süttőre van szükségünk, a hamutartó aajtait nyissuk ki és a huzatszabályozót zárjuk le. Középs vagy gyenge főfűkő süttőző a huzatszabályozót nyitjuk és a hamutartó aajtáit zárjuk le, a huzatszabályozót zárásával, ugyanúgy a lángot a süttőhöz visszük, nyitásával pedig

VASÁRNAP 1942. Január 9. 5

a főzőlapot forrasítjuk fel. Sütés előtt állapítsuk meg, hogy a sütő a kellő hőfokot elérte-e. Süteményeket csak akkor tegyünk bele, ha a sütő már tartott vékony papír halványan megszőn- esedik, hűsők süttéshez pedig olyan meleg süttőre van szüksé- günk, hogy a süttőbe tartott pa- pír gyorsan pirulni kezd. Ha valamit szárítani akarunk, ha- nálunk beletesszük a sütőbe, ha- nálunk már meg főzést elvezgünk s a tűz kialvóban van.

Kánya Terézka.

HIREK

Piros mályva

Ablakonál piros mályva nyílt ki a nyáron. És azóta a szememet kerüli az álom. Minden este azt a nyílt piros mályvát nézelem. Teret a jó fűvel sok-sok áldást kérektem. Piros mályva te tudod csak, nemmi jótart arra. Azt is tudom, hogy látodany egy kislánynak a mór. Látta azt is, mikor hullott könnye szép szemek. Piros mályva, úgy-e nehéz egyedül az élet?...

Mond még velet piros mályva; lesz még tavasz újra. Szól majd jobban, vidámabban a hegedű hívja. Jár majd arra éjváb legény, ki én már nem vagyok. Piros mályva szép tavaszra többé sohse várok... RAKK ISTVÁN. (Küngös)

Az új olasz követ Budapest. Anus rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, az új budapesti olasz követ január 5-én Budapestre érkezett és átvette a követtség vezetését. Az új olasz követet a pályavárvaron ünnepie- sen fogadták.

Árpádházi Boldog Margit jubileumi éve. Árpádházi Boldog Margit születésének 700. évfordulóját ebben az évben ünnepli az ország. A jubileumi év ünnepeinek sorozatát január 25-én, délelőtt 10 órakor a budapesti Szent Dómonkos-rendi plébániatemplomban Serédi Jusztinián bíboros hercegránsi ünnepélyes főpáni szentmisével és szent- beszéddel nyitja meg.

Tasnádi Nagy András magas kitüntetés. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Tasnádi Nagy András ny. igazságügyminiszter, az országgyűlés képviselőháza elnökének a haza szolgálatában kifejtett értékes és eredményes munkásságáért főtisz- tiszti díjjal tüntette ki.

Jegyző-jelölti célra fordított az anyakönyvi hivatalok jövedelmének fele. A kormányrendelet adotti ki, melynek értelmében a nagy- és kisközségekben az anya- könyvi hivatalok költségvetéséből szedhető díjakból befolyt jövede- lem felosztásán olyan községi (kör-) jegyzők, valamint segédjegyzők és kivételesen olyan községi irada- tisztviselők szolgálására kell for- dítani, akiknek gyermekek szülő- légi alkalmaztatásai helyén iskolai felügyelői és orvosi szolgálatokra vagy más, továbbképzési lehetősé- gük hiányában nem folytathatók. A szolgálásra szolgáló jövede- lém felosztásán az országgyűlés által nyelvetöltöztetett (internátus) iskolák létesítésére lehet fordítani, amelyeknek célja a jezők és se- gedjegyzők gyermekeinek ellátása.

Esterházy János üdvözte a szlovákiai magyarsághoz. Esterházy János gróf, a szlovákiai magyarság vezetője „Kardosnyit szélrel” címen cikket írt a szlovákiai magyarság érdekében a Magyar Hirlapban. Többek kö- zött kijelenti, hogy ritkán érzi nemzet vagy nép olyan mélyen és erősen, hogy ösztönözti, mint a magyar. Mintha a Minde- denható akarata lett volna, hogy a magyarországi kisebbségekben mindenki mindig és mindenben egy- más mellett menel. A család- főközpontú és halaját szeretné kifejezni minden magyar esz- tálnak azért, hogy töreljen lélek- kel kitartottak.

És erdélyi nyerevénykilésén első nyertesek. Január másol- kán tartották meg az Erdélyi nyerevénykilés első futását. A 75000 pengős főnyereményt Tóth István ny. államtitkár nyerte. Ez alkalommal két ká- sáber is megalapozta szerencsé- jét egy-egy százpengős felköt- vőnyvel. Ugyanis száz pengős részletben a nyerevénykilés első nyert egy BESZKÖR kosívszűz és ugyancsak száz pengős rész- kötvényvel nyert ötvenezer pen- gő a HEV egyik pályamestere.

Földtörténelmi tevékenység a Muraközben. Teljes erővel fo- lyik a munka a felszabadult Mura- közben és Muraközben, hogy ezek az országterületek is bekapcsolód- jának az egységes földtörténel- mi elgondolásokba. A földműve- lésügyi minisztériumban már be- fejeződtek az adatgyűjtési munka- lak és ennek értelmében 29.008 kelt. hold földet használt fel a dé- lvidéki földtörténelmi kirende- lésnek a Muraközben a földtörté- nelpolitikai célokra és átmenetileg hasznos formájában juttatja az arra érdemes igényelők. Ez azon- ban csak ideiglenes megoldás, mindössze egy évre szól. Ezalatt az idő alatt végképpen ki fog ala- kulni a helyzet és érvényesül a minisztériumnak az a elgondolá- sása, hogy a földet csak olyan ér- demes és a nemzetvédelmi szem- pontból kifogastalan egyén kap- hasson, aki azt maga műveli meg.

Magyarokat tartóztatott le a szlovák endorsság. Lilei György löseai bankigazgató Sarolta lea- nyát a szlovák endorsság letar- toztatla és az epertesi fogházba szállította. Az a vad ellen, hogy a magyar ifjúság hatóságilag nem engedélyezett szervezkedé- sben résztvevő. — Szegő Ilona 17 éves kismárki magyar leány állította egy magyar pers nyil- vántartású szlovákia miatt magyar- csak tartóztatott és a löseai fogházba szállították. — Horváth Ferenc kismárki magyar ifjúsá- gi vezető, aki nemrégiben szab- dult a fogságból, legutóbb új- ból tartóztatott.

Halálós bálj verekedés. Bálj ny- latkozás után úgy verte fejbe egy- kora. Nyírbátonban Koppa- ny Vilmos legény. Ferenc Hor- tonyzógott, hogy az sérüléseibe belehalt. A nyíregyházi törvény- szék ötvi fogházba ítélte.

Élénken folyik a gazdaköri szervezkedés a Falu-Gazdaszövetség kötelékében

Az utóbbi hetekben ország- szerte élénk érdeklődés nyilván- nult meg a gazdaköri szervez- kedés iránt. A Falu-Gazdaszö- vetség központjától számos hely- ről kértek gazdaköri nyomtat- ványokat, alapszabályokat és útmutatást, amelynek alapján a község gazdaszervezetét létre- hívhatták. Az érdeklődés teljes- séggel indokolt, mert a Falu-Gazdaszövetségnek a mai rend- kívüli viszonyok közepette is felhatalmazása van arra, hogy főkiszervezeteket, illetőleg köle- lékbe tartozó gazdaköröket szervezhessen és működésüket irányíthassa. Itt említjük meg, hogy legutóbb Pápa, Nyárad és Déka veszprémmegyei községek gazdái fordultak a Szövetség- hez főkiszervezet alakítása tár- gyában.

Babuliska Bereg megyei köz- ségben multévi december hó 14-én alakult meg a helybeli gaz- dak élénk érdeklődés mellett a gazdakör. A tömörülés célja az, hogy a kárpátaljai földművelő- társadalom gazdasági és kultu- rárisi érdekeit közös együttmü- ködésközlés révén vigya ki. A gazda- kör, amely a Falu-Gazdaszöve- ség keretében fejti ki működését, az alábbi tisztikart választotta meg: diszelnök: Bory Tibor kör- jegyző; elnök: Nemes László; al- elnök: Kriszta György igazgató- tanító és ifj. Antalóczy János; jegyző: Szokol János gk. lkész; pénztárnok: Kuzma János; el- lenőr: Kásincze Mihály; vá- lasztmányi tagok: Dóhji János községi bíró, Antalóczy Andrá, Antalóczy Mihály és Kásincze György.

Megyeres, Komárom megyei községben a gazdakör az alábbi tisztikarral fejti ki működését:

Diszelnök: ifj. Ilesik Imre; el- nök: Balahó Gyula; alelnökök: ifj. Ilesik Imre és Szoboszlaj Pál; választmányi tagok: Bese Lajos, Bese Kálmán, Csémi Máté, Kó- ton József; jegyző: Dusa Rudolf; pénztárnok: Tomá Károly; ellen-

Pál: Hlty Sándor; háznagy: Bese Pál; könyvtáros: Sente Antal; a számvisszálló bizottság elnöke: Szoboszlaj Elek; tagjai: vitéz Csiké János és Szoboszlaj László.

A több mint tízezeréves éve sajtó alapszabályával működő „Balogtoni Gazdakör” a közöl- mülten bejelentette esatlakozá- sát a Falu-Gazdaszövetséghez. A kitűnő gazdakör elnöke: ifj. Bere- zeczy Gyula; alelnöke: Kátor Gábor; jegyző: Fodor Gyula; pénztárnok: Tamás Lajos; könyv- táros: Baranyó Sándor; a vá- lasztmányi tagjai: Fűrös Imre, ifj. Kók Sándor, ifj. Bereczky Gyula, Bereczky Sándor, Szent- ptery Imre és Fejes Géza.

ASSZONYROVAT

A tűzhelyek helyes kezelésével

sok fűtőanyagot lehet megtakarítani. Sok háziasszony állandóan panaszosodik, hogy rengeteg tü- zelő fogy a fűtőszél, rossz a sü- ttő, az étetek odágnék vagy kiszáradnak benne, de arra nem ügyel, hogy rendszeresen karban- tartassa, tisztítsa és jól kezelje a tűzhelyt.

Hogy a tűzhely kevés tüze- lővel is jól működjék, hogy a töké- letes égés biztosított legyen, a helyet minden nap ki kell tisztíta- nunk, két-három hetenként pe- dig a süttőket és esőveket is meg kell szabadítanunk a leülepedett koromtól. A naponkénti takarí- tásnál a fűtőlelmett sulakot és fűtőt kimosni a tűzhely helye- jébe, s megisztájtjuk a rostelyt. A süttők és esővek koromlatu- sítását legjobb egypánszer kö- ményesrével elvegeztetni, tőle aztán megtanulhatja ezt a munká- t a háziasszony is.

Tűzrakásnál a hamutartó ajtá- jat kinyitjuk s a rostelyt beháld- itjuk egy darab hűvös levegővel, melleje összegyűrt papírt, erre keresztbe pedig puha aprofát vagy száraz gallyakat törünk. A papírt meggyújtjuk s csak ha az aprofa már lángot fogott, teszünk reá pár darab fat. Ezzel

